

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - וורקיטו שוברת כלים

מאת: זהבה גושן ומעין בן הגיא
 איורים: עדן ספיבק
 הוצאה: אסיה
 קבוצת גיל: כִּתָּה א'

שיחה

משוחחים

איך אתם מתכוננים לפסח? האם יש מנהג משפחתי שעובר אצלכם מדור לדור? תוכלו לשוחח על כך עם הילדים. ספרו להם כיצד אתם, ההורים, חגגתם את פסח בילדותכם, ושתפו אותם במנהג או בסיפור משפחתי שמלווים אתכם משנים עברו.

חקר

סיפורו של כלי

האם יש לכם בבית כלי שקשור לפסח? התבוננו בו יחד וספרו את הסיפור שלו: מהיכן הגיע? מדוע הוא נשמר במשפחה? מה השימוש שלו בחג הפסח?

המחשה

איורים מספרים

מה מספרים האיורים שבסיפור? האם הם עוזרים לכם לדמיין כיצד חיו וורקיטו ואלמז באתיופיה? תוכלו לבחור איור כלשהו, התבוננו בו וספרו: עם איזו דמות הייתם רוצים לשוחח? מה הייתם שואלים אותה? האם הייתם רוצים להצטרף אליה?

יצירה

מתחדשים

בעקבות הסיפור של וורקיטו, תוכלו לחדש פריטים אהובים שהתיישנו: לצייר על חולצה, לצבוע כובע, לכסות עציץ ישן בפסיפס, לקשט כלי מטבח או ליצור מכלי שבור חפץ חדש לגמרי. האם אתם אוהבים את התוצאה?

השראה

פינטרסט

[פינטרסט יצירות והפעלות בדף הספר "וורקיטו שוברת כלים" בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

שיחה

מפגש ושיחה

הטרמה לסיפור קהילת ביתא ישראל

חשוב לשוחח עם התלמידים ועם התלמידות על הרקע לסיפור המתרחש באתיופיה ולספר על קהילת ביתא ישראל, על התרבות שלה ועל המנהגים השונים של אנשי הקהילה בכלל ועל אלו הקשורים לפסח בפרט.

העשרה קד חגגנו פסח באתיופיה

[ביתא ישראל פסח 2016](#)

אחרי קריאת הסיפור –

לפניכם כמה הצעות. כדאי לבחור את המתאימות ביותר לכיתתכם:

מתכוננים לפסח [?] מה אתם עושים לפני פסח? כיצד אתם מתכוננים לחג? כיצד וורקיטו ובני משפחתה מתכוננים לחג? במה ההכנות דומות לשלכם, ובמה הן שונות? כדאי לעודד את התלמידים ואת התלמידות לשאול את ההורים על ההכנות לחג ולבקש מהם לשתף בזיכרונותיהם מההכנות ומהחג עצמו בהיותם ילדים.

מדור לדור [?] האם יש חפצים שעוברים אצלכם במשפחה מדור לדור וקשורים לפסח? ניתן להביא לכיתה את החפצים או תצלומים שלהם, לשתף בהגדות משפחתיות מיוחדות ולספר את הסיפור העומד מאחוריהם.

לרשותכם:

תבנית מעוצבת להכנת ספר משפחה ובו סיפורים מדור לדור

”לשבור את הכלים” [?] ניתן להציג את הביטוי, לשאול: מתי שוברים את הכלים? לשוחח על המשמעות המטפורית שלו: לשנות את מה שהיה נהוג עד עכשיו, ולדבר על משמעותו בסיפור: לקראת פסח שוברים כלים מחרס ומכינים חדשים.

חפץ אהוב [?] כדאי לשאול: האם גם לכם יש חפץ שאתם קשורים אליו במשך שנים? תוכלו לעמוד על ההבדל בין התגובה של וורטיקו לזו של דודתה בַּלְיִינָשׁ על שבירת הכלים: מה הדגישה כל אחת מהן? ומה דעתכם?

תאמין שאפשר לתקן [?] תוכלו לשוחח עם התלמידים ועם התלמידות על כל אותן הפעמים שדברים נשברו או התקלקלו ועל האפשרות לתקן ולהתחיל מחדש, לפעמים אפילו בצורה טובה יותר.

לעזור ולעודד [?] אפשר לדבר על דמותה של הדודה אַלְמָז כדמות מבוגרת מכילה ומעודדת. ניתן לשאול את

הילדים: למה, לדעתכם, היא לא כעסה על וורטיקו? איך היא עזרה לה להתמודד עם הקושי? האם תוכלו לשתף במקרה שקרה לכם ובו אדם מבוגר עודד אתכם וסייע לכם?

פסח והתחדשות ☞ פסח הוא זמן של התחדשות. הוא נקרא גם "חג האביב" ונחגג בעת פריחה והתחדשות של הטבע. כדאי לערוך דיון ולשאול: מה מתחדש בטבע בעונה זו של השנה? פסח הוא חג שעובר מדור לדור. אם כן, כיצד הוא מתחדש? מה אנחנו עושים ומרגישים בתקופה זו של השנה?

ההצעות לשיחה מתאימות גם ללימוד מרחוק.

ספרים בנושאים קרובים:

[החליל המכשף והכבשה הרקדנית](#)

[הנעליים הישנות של אדון מינאסה](#)

השָׂרָאָה

איורים מספרים

כדאי להזמין את התלמידים ואת התלמידות להתבונן באיורים, לספר על איור שנוגע לליבם במיוחד ולהסביר מדוע בחרו בו.

תוכלו גם לבקש מהם לחזור ולשחזר את רצף הסיפור במילים שלהם בעזרת האיורים.

כדאי להתעכב על הפרטים מחיי קהילת ביתא ישראל שמופיעים באיורים ולבקש מהתלמידות ומהתלמידים לתאר פרטים שהיו מוכרים להם ופרטים חדשים שמהם למדו על חיי הקהילה.

בלמידה מרחוק יוכלו התלמידים והתלמידות לדפדף בספר ולהקליט את עצמם מספרים את הסיפור במילים שלהם.

אומנות ² כדאי לעודד את הילדים והילדות למצוא פרטי אומנות באיורים, רקמות וקדרות, למשל. מכאן אפשר להרחיב להיכרות עם האומנות של קהילת ביתא ישראל וליצור בהשראתה.

להעשרה ² [קדרות ביתא ישראל](#), ויקיפדיה

[אלמו](#) ² עידוד וקידום אומנים יוצאי אתיופיה

[סדנה לאומנויות יוצאי אתיופיה](#), מרכז כיוונים באר שבע, בפייסבוק

חקר

הכול על הכלי
הכלי של וורקיטו

הכלי שוורקיטו יצרה מתואר בסיפור בפרוטרוט. תוכלו לחזור ולקרוא את התיאור ולבקש מהתלמידים ומהתלמידות לדמיין את המראה שלו ולנסות לצייר או לפסל אותו מחמר. כדאי להתייחס לאופן יצירת הכלי: חומר שניתן לרסק ולעצב מחדש כחלק מהכנת כלים לפסח בעדת ביתא ישראל. מכאן ניתן להתייחס גם לאופני הכשרת כלים לפסח.

בהמשך, באפשרות התלמידים והתלמידות להוסיף בועת דיבור לכלי שיצרו ולכתוב מה, לדעתם, אומר הכלי לוורקיטו.

הכלי שלי

לקראת החג התלמידים והתלמידות יכולים ליצור מחמר כלי משלהם. את הכלים ניתן להציג בתערוכה ולאחר מכן לקחת אותם הביתה.

בלמידה מרחוק ניתן לבקש מהתלמידות ומהתלמידים לתכנן כלי מיוחד לפסח ולשתף את הכיתה בכלי שתכננו: למה הוא נועד? ממה הוא עשוי? באילו קישוטים הוא מקושט?

משחק ² נחשו מהו הכלי ² ילד מביא חפץ אהוב לכיתה, אך לא מראה אותו לחבריו, אלא מתאר אותו. התלמידים והתלמידות צריכים לצייר אותו לפי התיאור או לנחש מהו בעזרת 21 שאלות מאתרות.

מתאים גם ללמידה מרחוק.

פינת תיאור החפצים ☑ ניתן להכין בכיתה פינת מילים מתארות שיעזרו בתיאור חפצים שונים. אפשר למיין את המילים המתארות לגודל, לחומר, למרקם, לשימוש או לזמן השימוש.

שיחה

משמעות השמות

"וֹרְקִיטוֹ" הוא שם באמהרית שמשמעותו "זהב שלי". פירוש השם "אַלְמָז" הוא "יהלום". תוכלו לשוחח על כך עם התלמידים והתלמידות ולהזמין אותם לספר על משמעות השמות שלהם.

שיחה

קשר עם קהילת הכיתה

סיפור העלייה לישראל של קהילת ביתא ישראל ☑ סרקו את קוד ה-QR, צפו בסרטון ושתפו את המשפחות.

[קישור לסרטון](#)

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה